

Veileder til forskrift om kapasitetsjustering for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2020

Forskrift av 4. februar 2020 nr. 105 om kapasitetsjusteringer for tillatelser til akvakultur med matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret i 2020 fastsetter nærmere bestemmelser om hvordan kapasitetsøkningen skal tilbys og tildeles. Tilbudet om kapasitetsøkning omfatter tillatelser hjemmehørende i de områdene hvor økt kapasitet tilbys, dvs. de «grønne» områdene, produksjonsområdene 1-2, 6-9 og 11-13, samt de tillatelsene som kommer inn under unntaksbestemmelsene og tilbys økt kapasitet uavhengig av miljøstatus i det enkelte produksjonsområdet. Videre gjelder forskriften "nedjustering" av kapasitet i såkalte "røde" produksjonsområder.

Dette dokumentet er ment å gi utfyllende informasjon om enkelte kriterier som fastsatt i forskriften, samt gi nærmere veiledning om saksbehandlingen, herunder hva som kreves av søker og hvilke krav som stilles til søknaden. Veilederen er systematisert slik at teksten følger forskriftens bestemmelser.

Denne veilederen er fastsatt av departementet 11. februar 2020.

Innhold

Forord.....	3
Til kapittel 1 Innledende bestemmelser.....	4
Til § 1 Formål.....	4
Til § 2 Forskriftens virkeområde.....	4
Til § 3 Produksjonsområder og justering av tillatelseskapasitet.....	4
Til kapittel 2 Tilbud om økt tillatelseskapasitet på eksisterende tillatelser.....	6
Til § 4 Virkeområde.....	6
Til § 5 Kunngjøring av tilbud.....	6
Til § 6 Økning av kapasitet på eksisterende tillatelser.....	6
Til § 7 Vederlag.....	6
Til § 8 Krav til sending og søknad.....	7
Til § 9 Vedtak.....	8
Til kapittel 3 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområder og fastsettelse av tillatelseskapasitet som unntas fra nedjustering i røde produksjonsområder.....	9
Til § 10 Virkeområde.....	9
Til § 11 Kunngjøring av tilbud.....	9
Til § 12 Tilbud om økt tillatelseskapasitet uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet.....	9
Til § 13 Krav til sending og søknad.....	9
Til § 14 Saksbehandlingsgebyr.....	10
Til § 15 Innledende saksbehandling av søknader.....	10

Til § 16 Behandling av søknader	11
Til § 17 Tilbud om kapasitetsøkning	11
Til § 18 Aksept av tilbud	11
Til § 19 Særskilt om klage på tilbud	12
Til § 20 Beregning av tillatelseskapasitet som unntas fra nedtrekk	12
Til kapittel 4 Nedjustering av tillatelseskapasitet i røde produksjonsområder	13
Til § 21 Utnyttelse av tillatelseskapasitet i produksjonsområder med uakseptabel miljøpåvirkning	13
Til § 22 Utnyttelse av tillatelseskapasitet og registrering i akvakulturregisteret	13
Til kapittel 5 Avsluttende bestemmelser	14
Til § 23 Frasigelse av kapasitetsøkning	14
Til § 24 Vilkår	14
Til § 25 Klage	14
Til § 26 Vilkår for å reise sak for domstolene og søksmålsfrist	14
Vedlegg: Anvisning av hvordan tilbud om kapasitetsøkning etter § 17 skal beregnes	15
1. Rammer for tilbudet	15
1.1 Hvem skal beregne tilbudet?	15
1.2 Hvem skal få tilbud om kapasitetsøkning etter § 17, jf. § 12?	15
1.3 Verifisering av opplysninger som skal ligge til grunn for beregningen	15
1.4 Tilbud ved samlokalisering eller samdrift	16
1.5 Tilbudets maksimale størrelse og avrunding	16
2. Framgangsmåte for beregning av tilbudet	16
2.1 Første trinn: Beregning av tilveksten på lokaliteten	16
2.2 Andre trinn: Beregning av tilbud om økt kapasitet eller unntak fra nedjustering	19

Forord

15. oktober 2017 ble kysten inndelt i 13 ulike produksjonsområder for akvakultur med laks, ørret og regnbueørret.

For 2020 har Nærings- og fiskeridepartementet besluttet at det skal tilbys økt kapasitet i såkalte grønne produksjonsområder. I den forbindelse viser vi til pressemelding 4. februar 2020 (<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringen-skrur-pa-trafikklyset-i-havbruksnaringen/id2688939/>). I alle produksjonsområder tilbys økt kapasitet dersom visse kriterier mht. lakselus er oppfylt. Fordelingen mellom økt kapasitet på eksisterende tillatelser og tildeling av nye tillatelser er slik:

1. I "grønne" områder skal produksjonskapasiteten økes med totalt 6 pst.
2. Det gis tilbud om 1 pst. økt kapasitet til fastpris på hver tillatelse som er hjemmehørende i grønne produksjonsområder.
3. Det gis i tillegg tilbud om kapasitetsøkning for de som oppfyller kravene for unntak i "grønne" produksjonsområder, men ingen tillatelser vil kunne bli økt med mer enn 6 pst. Tilbudet gis basert på innsendte søknader.
4. Det gis også tilbud om 6 pst økt kapasitet på tillatelser i "gule" og "røde" produksjonsområder for de som oppfyller kravene for unntak. Tilbudet gis basert på innsendte søknader.
5. Når tildelingen av økt kapasitet til fastpris (1 pst. + kapasitetsøkning basert på unntaksregler) er gjennomført, tildeles den resterende kapasitetsøkningen gjennom en auksjon. Merk at dette kun gjelder i grønne produksjonsområder. Departementet vil på et senere tidspunkt sende på høring et forslag til regelverk for gjennomføring av auksjonen. Dette er ikke omtalt nærmere i denne veilederen.

Vederlaget er fastsatt til 156 000 kroner per tonn kapasitet som tillatelsen blir utvidet med.

Til kapittel 1 Innledende bestemmelser

Til § 1 Formål

Formålet med forskrift om kapasitetsøkning for tillatelser til akvakultur fremgår av § 1. Formålet er å fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en miljømessig bærekraftig utvikling og bidra til verdiskaping på kysten. Bakgrunnen fremgår av Meld. St. 16 (2014-2015).

Til § 2 Forskriftens virkeområde

I følge § 2 gjelder forskriften for norsk landterritorium og territorialfarvann, på kontinentalsokkelen og i Norges økonomiske sone. Forskriften gjelder justering av tillatelseskapasitet (maksimalt tillatt biomasse) på eksisterende tillatelser som er omfattet av virkeområdet for produksjonsområder, jf. [forskrift 16. januar 2017 nr. 61 om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret](#).

Dette gjelder kommersielle matfisktillatelser i sjø for laks, ørret og regnbueørret, samt utviklingstillatelser som er innplassert i 13 ulike produksjonsområder i Norge.

Produksjonsområdenes avgrensning fremgår av [produksjonsområdeforskriftens](#) vedlegg 1 i kapittel 4.

Eksisterende tillatelse inkludert lokalitetsklarering må være registrert i akvakulturregisteret innen 31. desember 2019, for å kunne motta tilbudet om økt kapasitet etter denne forskriften.

Til § 3 Produksjonsområder og justering av tillatelseskapasitet

Bestemmelsen viser hvilke kapitler i forskriften som gjelder for hvilke produksjonsområder.

Kapittel 2 omhandler produksjonsområder hvor de hjemmehørende tillatelsene kan tilbys 1 pst. økning grunnet akseptabel miljøpåvirkning:

- a) Område 1: Svenskegrensen til Jæren
- b) Område 2: Ryfylke
- c) Område 6: Nordmøre og Sør-Trøndelag
- d) Område 7: Nord-Trøndelag med Bindal
- e) Område 8: Helgeland til Bodø
- f) Område 9: Vestfjorden og Vesterålen
- g) Område 11: Kvaløya til Loppa
- h) Område 12: Vest-Finnmark
- i) Område 13: Øst-Finnmark

Derimot gjelder kapittel 3 i alle produksjonsområder, jf. § 3 andre ledd. Det vil si at det ikke foreligger noen begrensninger i henhold til hvilket produksjonsområde tillatelsen er hjemmehørende i.

Kapittel 4 om nedtrekk av produksjonskapasitet gjelder i produksjonsområdene der miljøpåvirkningen er vurdert til å være uakseptabel:

- a) Område 4: Nordhordland til Stadt
- b) Område 5: Stadt til Hustadvika

I hvilket produksjonsområde den enkelte tillatelse er hjemmehørende følger av det enkelte tillatelsesdokument.

Til kapittel 2 Tilbud om økt tillatelseskapasitet på eksisterende tillatelser

Til § 4 Virkeområde

Det fremgår av § 4 at det skal gis tilbud om 1 pst. økning av kapasitet mot innbetaling av et vederlag til staten. Kapasitetsøkningstilbudet skal avregnes til nærmeste hele tonn for hver tillatelse. Tilbudet gjelder kun eksisterende tillatelser hjemmehørende i nærmere angitte produksjonsområder nevnt i § 3.

Til § 5 Kunngjøring av tilbud

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen. Disse er tilgjengelig på fylkeskommunenes og Fiskeridirektoratets internettsider.

Til § 6 Økning av kapasitet på eksisterende tillatelser

Det er ingen merknader til denne bestemmelsen.

Til § 7 Vederlag

Vederlaget er satt til 156 000 kroner per tonn tillatelsen utvides med. Tillatelsene utvides med hele tonn, avrundet etter vanlige avrundingsregler. For eksempel vil det for en tillatelse på 780 tonn MTB, hvor kapasitetsøkningen kan bli 8 tonn med 1 pst. økning, bety at vederlaget blir 1 248 000 kroner. For en tillatelse på 945 tonn, hvor kapasitetsøkningen kan bli 9 tonn med 1 pst. økning, blir vederlaget 1 404 000 kroner.

Vederlaget skal innbetales til Fiskeridirektoratet, jf. bestemmelsens andre ledd.

Det skal betales vederlag for utvidelse av tillatelser til utviklingsformål. Vederlaget for slik utvidelse, som blir inflasjonsjustert, betales når utviklingstillatelsen konverteres til en alminnelig kommersiell matfisktillatelse.

Departementet har satt samme frist for innbetaling av vederlaget for kapasitetsutvidelser for tillatelser til utviklingsformål, som det går frem av laksetildelingsforskriften § 23 c. Fristen for innbetaling av vederlaget etter denne bestemmelsen er 90 dager (inkludert helligdager) etter endelig forvaltningsvedtak om tilsagn om kommersiell tillatelse.

Det betyr at vederlaget for økt tillatelseskapasitet for utviklingstillatelser ikke skal innbetales innen søknadsfristen, men først etter at utviklingstillatelsen eventuelt er konvertert (eksempelvis om 10-15 år), justert for inflasjon. I den forbindelse betales det også et separat vederlag til staten på 10 millioner kroner (inflasjonsjustert), jf. laksetildelingsforskriften § 23 c.

Videre går det frem av § 7 tredje ledd at dersom vederlaget ikke innbetales innen fristen, faller kapasitetsutvidelsen bort, og det samme gjelder utvidelser som følge av den kapasitetsutvidelsen som falt bort.

Til § 8 Krav til sending og søknad

Etter § 8 skal søknaden sendes senest 25. februar 2020. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom søknaden sendes som rekommandert brev.

Med "elektronisk søknadsskjema" menes at søknaden sendes via Fiskeridirektoratets nettløsning for innsending av skjema. Innsending av søknad via e-post er ikke tillatt for søknader etter dette kapitlet. Elektroniske søknader vil bli videredistribuert til rett fylkeskommune, og vil normalt være raskere å prosessere. Sendes søknaden elektronisk, må søknaden være sendt i løpet av 25. februar 2020 for å være mottatt innen fristen. Det er ikke tilstrekkelig at søker har logget på nettløsningen før fristen går ut, søknaden skal være sendt.

Det er viktig å merke seg at man må logge seg inn på elektronisk skjema via ID-porten som innehaver på nytt for hvert enkelt produksjonsområde man ønsker økning i, forutsatt man har tillatelser i flere produksjonsområder. Når man har valgt ferdig tillatelser for ett produksjonsområde og trykker send, må man logge seg inn på nytt for å velge tillatelser for neste produksjonsområde osv.

Departementet oppfordrer alle som ønsker å takke ja til tilbudet om kapasitetsøkning til å gjøre dette i god tid før søknadsfristen går ut.

Dersom søknaden leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt til klokken 15:00 den 25. februar 2020.

Søknadene skal sendes slik:

- For tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1 og 2 skal skjemaet sendes til Rogaland fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 6 og 7 skal det sendes til Trøndelag fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 8 og 9 skal det sendes til Nordland fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 11, 12 og 13 skal det sendes til Troms og Finnmark fylkeskommune.

Søknaden skal merkes slik:

«Søknad om kapasitetsøkning 2020».

Søknaden skal føres på fastsatt skjema og inneholde informasjon om:

- hvem som søker (innehaver),
- hvilke tillatelser det gjelder (registreringsnummer),
- hvilket produksjonsområde de er hjemmehørende i,
- ønske om 1 pst.-utvidelse,
- antall tonn utvidelse,
- utregning av pris på vederlaget (antall tonn x kr. 156.000,-), og
- kvittering for innbetaling av vederlag.

Det kan ikke søkes om mindre enn 1 pst. kapasitetsøkning for den enkelte tillatelse.

Det kan søkes om kapasitetsutvidelse på enkelttillatelser. Det er således ikke et krav om å søke kapasitetsutvidelse på alle tillatelsene organisasjonen/konsernet har.

Til § 9 Vedtak

Det er fylkeskommunen som har mottatt søknaden etter § 6, jf. § 8 fjerde ledd som behandler søknaden om kapasitetsutvidelse og treffer vedtak. For sent innkomne søknader skal avvises og vi oppfordrer derfor de som vil søke om å levere søknaden i god tid før fristen løper ut, jf. § 9 annet ledd.

Det er i annet ledd bestemt hvordan manglende innbetaling av vederlaget eller dokumentasjon på innbetaling skal behandles. Vi understreker i denne forbindelse at kvitteringen for innbetalt vederlag skal gjelde gjennomført betalingsoppdrag. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig at det aktuelle beløpet er lagt til betaling i nettbank – det vil ikke anses som tilstrekkelig dokumentasjon. Bestemmelsen innebærer at fylkeskommunen ved manglende dokumentasjon må be Fiskeridirektoratet kontrollere egen konto, for å se om innbetalingen har skjedd innen utløpet av fristen. Dersom innbetaling er i orden (korrekt beløp og innen fristen), skal fylkeskommunen treffe positivt vedtak om også øvrige vilkår er oppfylt. Dersom vederlaget ikke er innbetalt eller innbetalt for sent er konsekvensen at søknaden blir avslått.

Dersom søker har lagt ved kvittering eller det er innbetalt et beløp som er bokført, men beløpet er feil, gjelder følgende:

- a) Dersom beløpet er for lite:
 1. Fylkeskommunen setter en kort frist for innbetaling av det resterende beløpet.
 2. Dersom det resterende beløpet ikke innbetales innen fristen, innvilges søknaden for så mange tillatelser det ev. er innbetalt vederlag for, og for øvrig avslås søknaden, jf. at det kun tildeles "hele" 1 pst. kapasitetsøkninger.
- b) Dersom beløpet er for stort skal overskytende beløp tilbakebetales søker.

Etter § 9 fjerde ledd skal fylkeskommunen gjøre positivt vedtak dersom søknaden oppfyller kravene som er stilt i § 6 til 8.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Til kapittel 3 Tilbud om kapasitetsøkning uavhengig av miljøstatus i produksjonsområder og fastsettelse av tillatelseskapasitet som unntas fra nedjustering i røde produksjonsområder

Til § 10 Virkeområde

Det fremgår av § 10 at det kan gis tilbud om inntil 6 prosent økning av kapasitet mot innbetaling av et vederlag til staten. Kapasitetsøkningstilbudet skal avregnes til nærmeste hele tonn. Tilbudet gjelder alle eksisterende tillatelser uavhengig av miljøstatus i alle produksjonsområder. Det følger av forskriften § 12 at tilbudet forutsetter oppfyllelse av visse miljøkriterier, og at det kun gjelder for innehaver av tillatelse som har mottatt vedtak fra Mattilynet om at en eller flere lokaliteter knyttet til tillatelsen har oppfylt kriteriene for unntak etter produksjonsområdeforskriften § 12.

Kapitlet gjelder også fastsettelse av tillatelseskapasitet som unntas fra nedtrekk etter kapittel 4.

Til § 11 Kunngjøring av tilbud

Fiskeridirektoratet har utarbeidet en kunngjøringstekst og annen dokumentasjon til bruk for søknad og forvaltning av ordningen. Dette tilbudet er offentliggjort på fylkeskommunenes og Fiskeridirektoratets internettsider.

Til § 12 Tilbud om økt tillatelseskapasitet uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet

Av bestemmelsen følger det at innehaver av tillatelse som har mottatt vedtak fra Mattilynet, basert på søknad i 2019, om at en eller flere lokaliteter knyttet til tillatelsen har oppfylt kriteriene for unntak etter produksjonsområdeforskriften § 12, kan søke om

- a) fastsettelse av tillatelseskapasitet som skal unntas fra nedjustering i produksjonsområder som har uakseptabel miljøtilstand, jf. denne forskriftens kap. 4.
- b) økning i tillatelseskapasitet på eksisterende tillatelser.

Til § 13 Krav til sending og søknad

Etter § 13 skal søknaden sendes senest 25. februar 2020. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom søknaden sendes som rekommandert brev.

Sendes søknaden elektronisk, må søknaden være sendt innen 25. februar 2020 for å være mottatt innen fristen. For disse søknadene aksepteres e-post som elektronisk sending.

Dersom søknaden leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt ved endt arbeidstid klokken 15:00 den 25. februar 2020.

Det skal kun sendes én søknad om økning etter unntaksbestemmelsen per organisasjonsnummer og produksjonsområde.

Det er viktig å merke seg at søknaden skal merkes som følgende:

«Søknad om kapasitetsøkning – unntak 2019-2020».

Søknaden skal føres på fastsatt skjema og inneholde følgende:

- a) hvilken tillatelse og lokalitet søknaden gjelder,
- b) søkers redegjørelse og dokumentasjon for månedlig vektøkning for hver fiskegruppe på aktuelle lokaliteter, i henhold til kriteriene i produksjonsområdeforskriften § 12, og
- c) ved eventuell samdrift må ideell eierandel fremgå,
- d) ved eventuell samlokalisering må eierskap for hver fiskegruppe fremgå,
- e) dersom det på lokaliteten er benyttet tillatelser som forskriften ikke omfatter, må det fremgå hvilke fiskegrupper dette gjelder.
- f) kvittering for innbetalt saksbehandlingsgebyr (gjelder for søknad etter § 12 første ledd bokstav b)

Søknaden kan inneholde dokumentasjon på innehaverens MTB-utnyttelse innenfor dokumentasjonsperioden og innenfor produksjonsområdet som den aktuelle lokaliteten er hjemmehørende. Ved mangelfull eller manglende dokumentasjon på MTB-utnyttelse, kommer § 17 tredje ledd til anvendelse, jf. produksjonsområdeforskriften § 12 tredje ledd nr. 5.

Opplysningene skal dokumenteres separat for hver enkelt lokalitet det søkes om kapasitetsøkning på bakgrunn av. Det er ønskelig med en kronologisk oversikt som angir tidspunkt for utsett av fisk, når sjøsett fisk er flyttet til eller fra lokaliteten og tidspunkt for brakklegging av lokaliteten.

Etter femte ledd spesifiseres det hvilken fylkeskommune som skal motta skjema for aksept i de ulike produksjonsområdene, og de listes opp som følgende:

- For produksjonsområde 1 og 2 skal skjemaet sendes til Rogaland fylkeskommune,
- for produksjonsområde 3 og 4 skal det sendes Vestland fylkeskommune,
- for produksjonsområde 5 sendes det til Møre og Romsdal fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 6 og 7 skal det sendes til Trøndelag fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 8 og 9 skal det sendes til Nordland fylkeskommune,
- for produksjonsområdene 10, 11, 12 og 13 skal det sendes til Troms og Finnmark fylkeskommune.

Etter sjette ledd er det fylkeskommunene nevnt femte ledd som skal utstede nytt tillatelsesdokument og føre endringene inn i akvakulturregisteret, dersom forutsetningene for dette ellers er tilstede.

Til § 14 Saksbehandlingsgebyr

Det skal betales et saksbehandlingsgebyr på kr. 12.000,- for hver lokalitet som skal vurderes, men dette gjelder kun dersom det søkes om kapasitetsøkning. Dersom innehaver kun ønsker å få fastsatt kapasitet som skal unntas fra nedjustering, dvs. søknad etter første ledd bokstav a), utløser ikke dette gebyr.

En søknad om én lokalitet etter § 12 første ledd bokstav b) utløser et gebyr på kr. 12.000,-. En søknad om to lokaliteter etter § 12 første ledd bokstav b) utløser et gebyr på kr. 24.000,- osv.

Til § 15 Innledende saksbehandling av søknader

Det følger av forskriften § 15 første ledd at det er den fylkeskommunen som dekker største delen av det produksjonsområdet hvor lokaliteten geografisk er plassert, som skal behandle søknader om kapasitetsøkning. I de tilfeller der søknaden omhandler tillatelser hjemmehørende i ulike

produksjonsområder som behandles av ulike fylkeskommuner, må fylkeskommunene koordinere saksbehandlingen.

Det følger av § 15 første ledd siste punktum at søknader som blir levert for sent, ikke vil bli behandlet. Det er ingen dispensasjonshjemmel i forskriften, og fylkeskommunen vil derfor ikke ha anledning til å ta for sent innkomne søknader til behandling. Slike søknader skal avvises.

Etter andre ledd skal søknader som er mottatt innen fristen tas under behandling, og fylkeskommunen skal kontrollere at søknaden er komplett. Dersom søknaden innehar mangler, setter fylkeskommunen en rimelig frist for å rette opp disse. Fristen for retting skal ikke overstige to uker. Ved manglende retting, skal fylkeskommunen avslå søknaden.

Til § 16 Behandling av søknader

Etter første ledd skal fylkeskommunen først kontrollere at søknaden er komplett etter § 13.

Deretter skal fylkeskommunen sende søknaden videre til Fiskeridirektoratet region Midt for en vurdering.

Fiskeridirektoratet region Midt skal kontrollere at selskapets opplysninger i søknaden er korrekt opp mot gjeldende driftsplan og rapportering etter akvakulturdriftsforskriften.

På grunnlag av kontrollerte opplysninger utarbeider Fiskeridirektoratet region Midt forslag til beregning av enten a) tillatelseskapasitet som skal unntas fra nedjustering etter § 20 eller b) tilbud om kapasitetsøkning etter § 17, og sender dette til fylkeskommunen som behandler søknaden.

Til § 17 Tilbud om kapasitetsøkning

Det vises til eget vedlegg om denne bestemmelsen.

Til § 18 Aksept av tilbud

Første ledd sier at innehaver som har mottatt tilbud etter § 17 aksepterer tilbudet ved å sende fastsatt svarskjema innen fristen fylkeskommunen har satt. Kvittering for innbetalt vederlag skal være vedlagt svarskjema. Det skal også fremgå av tilbudet hvilken fylkeskommune som skal motta skjemaet.

Etter andre ledd kan svarskjema sendes med rekommandert brev eller elektronisk. Sendetidspunktet blir lagt til grunn ettersom dato og klokkeslett blir registrert dersom svarskjema sendes med rekommandert brev. Sendes svarskjema elektronisk, må svarskjema være sendt innen angitt dato fra fylkeskommunen for å være mottatt innen fristen. Oppmøte hos den enkelte fylkeskommune, enten personlig eller med sendemann, er også tillatt. Dersom svarskjema leveres ved oppmøte hos fylkeskommunen, er fristen satt ved endt arbeidstid klokken 15:00 på frisdagen. Er svarskjema ikke mottatt innen fristen, faller tilbudet om kapasitetsøkning bort.

Etter tredje ledd skal fylkeskommunen be Fiskeridirektoratet kontrollere om vederlaget likevel er innbetalt innen svarfristens utløp, dersom det ikke er lagt ved kvittering. Vi understreker i denne forbindelse at kvitteringen for innbetalt vederlag skal gjelde gjennomført betalingsoppdrag. Det er for eksempel ikke tilstrekkelig at det aktuelle beløpet er lagt til betaling i nettbank – det vil anses som manglende dokumentasjon. Bestemmelsen innebærer at fylkeskommunen ved manglende

dokumentasjon skal be Fiskeridirektoratet kontrollere egen konto, for å se om innbetalingen har skjedd innen utløpet av fristen. Dersom det ikke er lagt ved kvittering eller vederlaget ikke er bokført på Fiskeridirektoratet sin konto innen svarfristens utløp, skal fylkeskommunen fatte vedtak om avslag på søknaden om økt kapasitet på tillatelsen.

Til § 19 Særskilt om klage på tilbud

Bestemmelsens første ledd sier at vedtak om tilbud på kapasitetsøkning kan påklages.

Ved innlevering av klage innen klagefristens utgang, utsettes fristen for å akseptere tilbudet og fristen for innbetaling av vederlaget.

Andre ledd sier at dersom det utstedes et nytt tilbud, skal det settes en ny frist for aksept, jf. § 17 siste ledd. Men dersom klagen ikke når frem, setter klageinstansen en ny frist for aksept av det opprinnelige tilbudet, jf. § 17 siste ledd.

Til § 20 Beregning av tillatelseskapasitet som unntas fra nedtrekk

Det vises til eget vedlegg om denne bestemmelsen.

Til kapittel 4 Nedjustering av tillatelseskapasitet i røde produksjonsområder

Til § 21 Utnyttelse av tillatelseskapasitet i produksjonsområder med uakseptabel miljøpåvirkning

Bestemmelsen innebærer at tillatelser hjemmehørende i områdene nevnt i forskriften § 3 siste ledd kan utnyttes med inntil 94 prosent av tillatelsens pålydende, uavhengig av om tillatelsen inngår i et felles biomassetak eller ikke.

Av andre ledd følger at begrensningen som følger av første ledd ikke gjelder ikke for tillatelseskapasitet fastsatt i medhold av denne forskriftens § 17 og § 20. Bestemmelsen må sees i sammenheng med produksjonsområdeforskriften §§ 9 og 12 og innebærer at:

- Tillatelseskapasitet som det gis tilbud om etter § 17 kan utnyttes fullt ut, selv om tilbudet gjelder på en tillatelse hjemmehørende i et rødt produksjonsområde. For ordens skyld nevnes det at et *tilbud* om tillatelseskapasitet selvsagt ikke kan utnyttes før vederlag er innbetalt og de nødvendige tillatelsesdokumenter er utstedt.
- Det følger av produksjonsområdeforskriften § 9 at "Nedjustering i eller i medhold av denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelseskapasiteten som gir grunnlag for tilbudet om kapasitetsøkning etter § 12." Grunnlaget for tilbudet er den årlige tilveksten på lokaliteten dividert med snittet for kapasitetsutnyttelse. Formelen finnes også i kapasitetsjusteringsforskriften § 20.

Eksempel:

Dersom den årlige tilveksten på en lokalitet som kvalifiserte for tilbud var 3000 tonn (og vi legger til grunn snittet for kapasitetsutnyttelse på 1,692) ville følgende bli resultatet:

$$3000/1,692 = 1\ 773.$$

Dette betyr at 1773 tonn MTB kan unntas fra nedjustering. Dersom innehaver for eksempel har 4 tillatelser på 780 tonn MTB i et rødt produksjonsområde betyr dette at oppdretter får følgende utnyttbar selskapsbiomasse:

Total før justering er $780 \times 4 = 3120$. 1773 tonn unntas fra nedjustering. 1347 tonn MTB ($3120 - 1773$) kan utnyttes med inntil 94 prosent, som blir: 1266 tonn (avregnet). Ny selskapsbiomasse for oppdretter blir 3039 tonn.

Dersom oppdretter kjøper 6 prosent unntaksvekst blir totalen:

Økt tillatelseskapasitet mot vederlag på 156 000 kroner per tonn: ($1773 \times 0,06$) = 106 tonn. Ny total blir 3105 tonn MTB.

Til § 22 Utnyttelse av tillatelseskapasitet og registrering i akvakulturregisteret

Begrensninger i utnyttelsen av tillatelseskapasitet som følger av denne forskriften vil bli synliggjort i akvakulturregisteret.

Til kapittel 5 Avsluttende bestemmelser

Til § 23 Frasigelse av kapasitetsøkning

Skjema om frasigelse av kapasitetsøkning vil bli gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets nettsider.

Frasigelse av kapasitetsøkning er ugjenkallelig når korrekt utfylt skjema er sendt Fiskeridirektoratet. Direktoratet vil refundere innbetalt vederlag så snart som mulig.

Til § 24 Vilkår

Bestemmelsen begrenser fylkeskommunens kompetanse når det fattes vedtak, ved at fylkeskommunen ikke kan sette andre særskilte vilkår for tildeling av økt kapasitet utover de som fremgår av denne forskriften om kapasitetsøkning.

Til § 25 Klage

Fiskeridirektoratet er klageinstans for vedtak fattet av fylkeskommunen.

Til § 26 Vilkår for å reise sak for domstolene og søksmålsfrist

Bestemmelsen omfatter hvilken instans som kan sette hvilket vilkår i sitt vedtak.

Første ledd angår fylkeskommunene. De har en plikt til å sette dette vilkåret, jf. «skal».

Første ledd sier: «Fylkeskommunen skal sette som vilkår i sine vedtak etter denne forskriften at søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtak eller krav om erstatning som følge av vedtaket ikke skal kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 27b.»

Vilkåret som fylkeskommunen må sette i sitt vedtak vil lyde som følgende:

«Søksmål om gyldigheten av forvaltningsvedtaket eller krav om erstatning som følge av vedtaket skal ikke kunne reises uten at vedkommende part har nyttet sin adgang til å klage over vedtaket, og at klagen er avgjort av den høyeste klageinstans som står åpen, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker § 27b»

Av bestemmelsens andre ledd følger at søksmål om forvaltningsvedtak etter denne forskriften er gyldig eller krav om erstatning som følge av vedtaket, skal tas ut innen seks måneder fra det tidspunkt da melding om endelig vedtak kom frem til vedkommende part.

Vedlegg: Anvisning av hvordan tilbud om kapasitetsøkning etter § 17 skal beregnes

Kapasitetsjusteringer i det nye systemet skjer på *tillatelsesnivå*, mens det er situasjonen på *lokalitetsnivå* som avgjør om det blir unntak fra nedjustering og tilbud om vekst eller ikke etter kapasitetsjusteringsforskriften § 12. Dermed oppstår spørsmålet om hvor stor vekst som skal tilbys. Dette er ikke nødvendigvis to sammenliknbare størrelser, og utregningen av hvor stort unntaket fra nedjustering (og dermed også tilbudet om vekst) skal være må gjøres slik at det ikke gir anledning til å utnytte ordningen urettmessig, men samtidig gi en mulighet for å vokse til aktøren eller aktørene som har driftet lokaliteten med tilstrekkelig miljøkvalitet.

1. Rammer for tilbudet

1.1 Hvem skal beregne tilbudet?

Det er fylkeskommunen som har mottatt søknaden iht § 15 som skal beregne og vedta tilbudet.

Det er Fiskeridirektoratet som er klageinstans på fylkeskommunens vedtak om tilbud, herunder tilbudets størrelse, jf. § 25.

1.2 Hvem skal få tilbud om kapasitetsøkning etter § 17, jf. § 12?

Det er søker (jf. § 13 første ledd) som skal motta tilbudet. Det er bare søkere som innehar lokaliteter(r) som Mattilsynet har vurdert å oppfylle vilkårene som skal gis tilbud om kapasitetsøkning. Det kan bare gis tilbud på tillatelse som er knyttet til lokaliteten.

1.3 Verifisering av opplysninger som skal ligge til grunn for beregningen

I søknaden som sendes inn (jf. § 13) skal alle relevante opplysninger for utregningen fremgå.

Dette er

- a) hvilken tillatelse og lokalitet søknaden gjelder,
- b) søkers redegjørelse og dokumentasjon for månedlig vektøkning for hver fiskegruppe på aktuelle lokaliteter, i henhold til kriteriene i produksjonsområdeforskriften § 12, og
- c) ved eventuell samdrift må ideell eierandel fremgå,
- d) ved eventuell samlokalisering må eierskap for hver fiskegruppe fremgå,
- e) dersom det på lokaliteten er benyttet tillatelser som forskriften ikke omfatter, må det fremgå hvilke fiskegrupper dette gjelder.

Fylkeskommunen skal for egen del gjøre oppslag i akvakulturregisteret og verifisere at søker innehar tillatelsene som omfattes av søknaden, og at disse kommer inn under ordningen (jf. forskrift 16. januar 2017 nr. 61 om produksjonsområder for akvakultur av matfisk i sjø av laks, ørret og regnbueørret).

1.4 Tilbud ved samlokalisering eller samdrift

Ved eventuell samlokalisering skal tilbudet beregnes kun ut fra de fiskegruppene som den enkelte aktør innehar. Ved samdrift er det den ideelle eierandel som skal legges til grunn for tilbudet.

Har en aktør på en lokalitet med samlokalisering eller samdrift bare eid fisk utenom perioden som kvalifiserer til unntak, så skal ikke denne aktøren motta tilbud etter denne bestemmelsen. Dersom en slik aktør har eid fisk bare for deler av perioden som kvalifiserer for tiltaket, skal tilbudet avkortes forholdsmessig tilsvarende.

1.5 Tilbudets maksimale størrelse og avrunding

Det samlede tilbudet per tillatelse skal ikke overstige 6 pst., inklusive eventuelle kapasitetsøkninger gitt etter kapittel 2 (jf. § 17 annet ledd). Dette gjelder også dersom én og samme tillatelse er benyttet på flere lokaliteter som kvalifiserer til tilbudet.

Det samlede tilbudet per lokalitet skal beregnes til nærmeste tonn, dvs. avrundes opp eller ned til nærmeste heltall (uttrykt som tonn) etter vanlige regneregler.

Det er også slik at aktøren maksimalt kan tilbys 6 pst. per tillatelse etter § 17. Dersom tillatelsen ligger i et grønt produksjonsområde, skal ikke summen av tilbudet overstige 6 pst. De 1 pst. vekst som tilbys tillatelser som er hjemmehørende i grønt område kommer til fratrukk, og slike tillatelser kan bare tilbys 5 pst. ytterligere vekst per tillatelse. Dersom aktøren selv velger å avstå fra å akseptere tilbudet om 1 pst., kan det tilbys inntil 6 pst. Prosentverdiene regnes fra opprinnelig tillatelseskapasitet før noe tilbud etter denne forskriften er gitt. Enhver kapasitetsøkning (både etter kap. 2 og kap. 3) som tilbys for den enkelte tillatelse skal uttrykkes som heltall og i tonn.

2. Framgangsmåte for beregning av tilbudet

Det er hvor stor del av den enkelte tillatelse som har vært benyttet på lokaliteten(e) som kvalifiserer til unntaket, som gir grunnlaget for beregningen. Det er reglene i produksjonsområdeforskriften § 12 som kommer til anvendelse. Først må tilveksten på lokaliteten beregnes.

2.1 Første trinn: Beregning av tilveksten på lokaliteten

Tilveksten beregnes generelt som biomasse ut minus biomasse inn. Dette skal beregnes fra 1. februar 2017 til 1. februar 2019 jf. produksjonsområdeforskriften § 12 tredje ledd nr. 4.

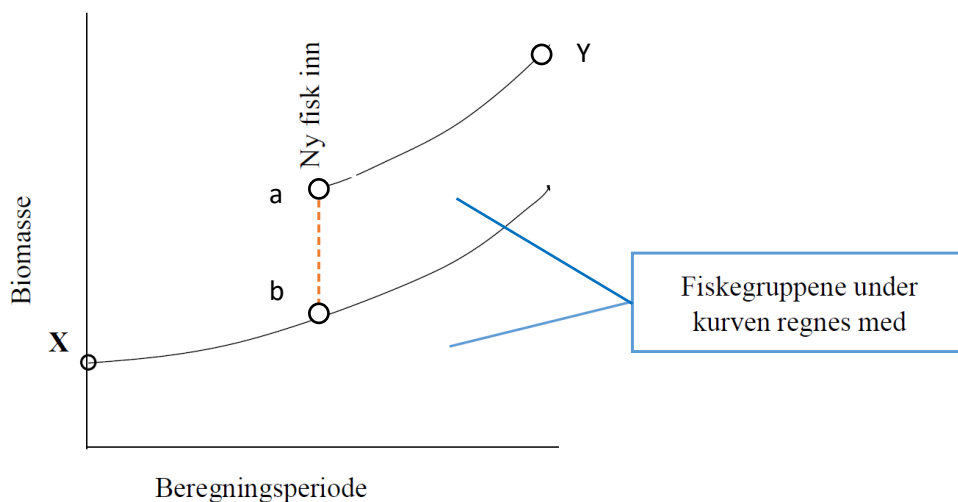

Fig. 1. Fisk som flyttes inn på lokaliteten regnes med så lenge de står på lokaliteten 1. februar 2019 eller flyttes ut for å slaktes ut før den tid. Beregningsperioden er 1. februar 2017 - 1. februar 2019. Sagt med andre ord trekkes biomassens størrelse ved innflyttingstidspunktet fra når tilvekst skal beregnes.

For tilfellet illustrert i Fig. 1 beregnes tilveksten etter følgende formel:

$$(1.1) \quad \text{Tilvekst} = Y - X - a + b$$

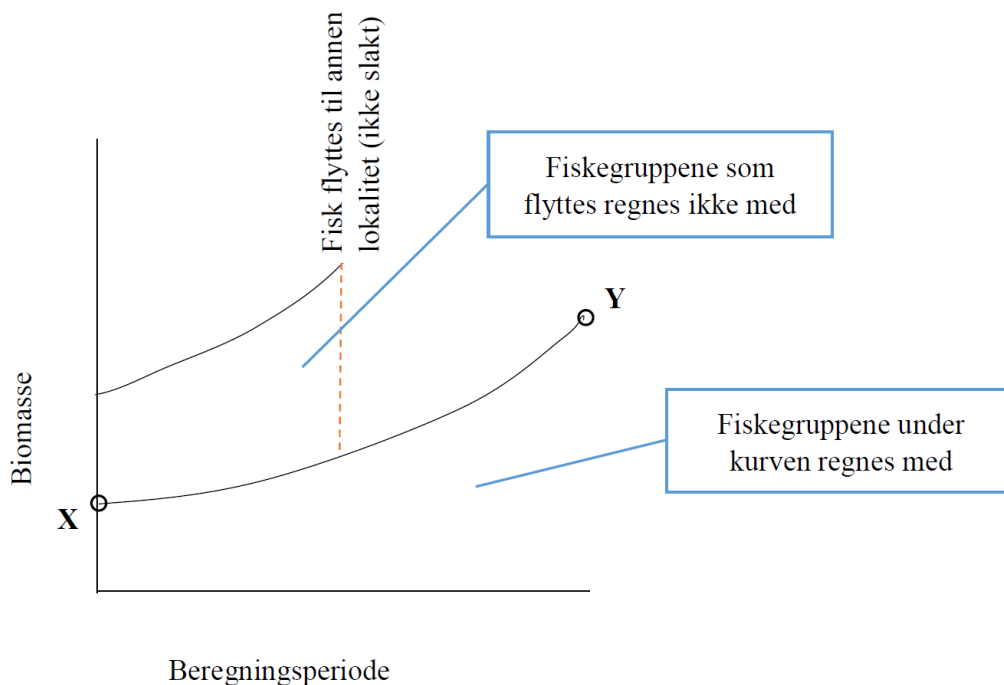

Fig. 2. Fisk som flyttes ut av lokaliteten før 1. februar 2019 regnes ikke med. Da skal heller ikke inngangsvekten til denne fisken regnes med. Fisk som flyttes ut og slaktes inngår derimot i beregningen. Beregningsperioden er 1. februar 2017 - 1. februar 2019.

For tilfellet illustrert i Fig. 2 beregnes tilveksten etter følgende formel:

$$(1.2) \quad \text{Tilvekst} = Y - X$$

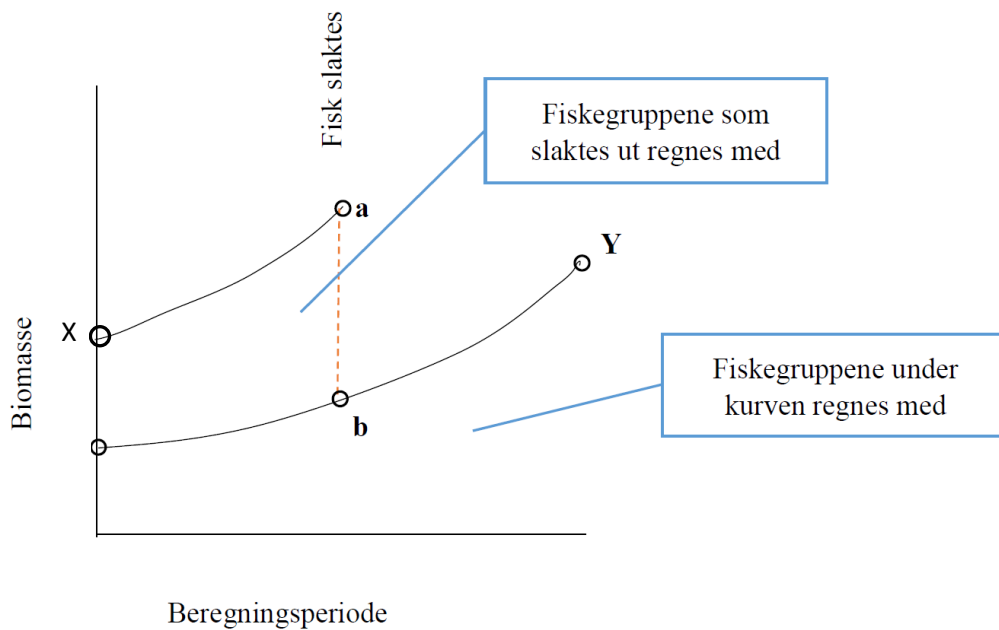

Fig. 3. Fisk som flyttes ut av lokaliteten før 1. februar 2019 for å slaktes regnes med. Beregningsperioden er 1. februar 2017 - 1. februar 2019.

Fisk «som flyttes ut av lokaliteten for å slaktes» (jf. Fig.3) kan ikke under noen omstendighet føres etter at den er flyttet fra lokaliteten for å kunne gi grunnlag for å inngå i beregningen. Skjer slik føring skal gruppen ikke inngå i tilvekstberegningen.

For tilfellet illustrert i Fig. 3 beregnes tilveksten etter følgende formel:

$$(1.3) \quad \text{Tilvekst} = Y - X + a - b$$

Ved mer komplisert inn- og utførsel av fisk fra lokaliteten beregnes dette etter hovedprinsippene vist i Fig. 1-3.

Deretter beregnes årlig tilvekst på den kvalifiserte lokaliteten ved å dele på 2:

$$(2) \quad \text{Årlig tilvekst}_{\text{lokalitet}} = \text{Tilvekst}/2$$

hvor «Tilvekst» er hentet fra formel (1.1), (1.2) og (1.3).

Innehaver kan selv sende inn informasjon for å godtgjøre egen kapasitetsutnyttelse. Innehaver må da tydelig påberope seg en annen kapasitetsutnyttelse og dokumentere dette ved beregninger basert på tilsvarende produksjon i søkers regi for alle lokaliteter i produksjonsområdet hvor den kvalifiserte lokaliteten ligger (jf. produksjonsområdeforskriften §12 tredje ledd nr. 5). Dersom innehaver velger å ikke gjøre dette brukes standard normtall for å beregne kapasitetsutnyttelsen. Fylkekommunen skal i sitt vedtak legge et landsgjennomsnitt på 1320 tonn levende vekt produsert per år fra en kapasitet på 780 tonn MTB til grunn. Dette ut fra at normalutnyttelsen av en tillatelse er på om lag 1100 tonn

HOG¹. Omregnet til levende vekt med omregningsfaktor 1,20² blir kapasitetsutnyttelsen 1320 tonn levende vekt produsert ut fra en tillatelse på 780 tonn MTB. Denne kapasitetsutnyttelsesfaktoren, dvs. 1,692 tonn produsert per tonn tillatelseskapasitet, skal ligge til grunn for beregning av tilbudet i punkt 2.2 med mindre innehaver har dokumentert et annet tall. For tillatelser med annen størrelse anvendes samme forholdstall. Det betyr for eksempel at en standard tillatelse på 900 tonn MTB ut fra landsgjennomsnittet får en kapasitetsutnyttelse på 1523 tonn.

2.2 Andre trinn: Beregning av tilbud om økt kapasitet eller unntak fra nedjustering

Uavhengig av miljøstatus i produksjonsområdet kan det etter kapasitetsjusteringsforskriften § 17 gis tilbud om inntil 6 pst. kapasitetsøkning for tillatelser hjemmehørende her.

Tilbudet som beregnes for hver aktuelle lokalitet som

$$(3) \text{ Tilbud}_{\text{lokalitet } 6\%} = (\text{Årlig tilvekst}_{\text{lokalitet}} / \text{Kapasitetsutnyttelse}) \cdot 0,06$$

hvor «Årlig tilvekst_{lokalitet}» hentes fra formel (2).

Dersom lokaliteten er lokalisert i et produksjonsområde som har fått rødt lys vil kapasitetsøkningen som tildeles unntas fra nedjustering, jf. kapasitetsjusteringsforskriften § 21. Det samme gjelder grunnlaget for kapasitetsøkningen, jf. produksjonsområdeforskriften § 9 (altså formelen (4) nedenfor).

Det følger av kapasitetsjusteringsforskriften § 20, jf. produksjonsområdeforskriften §§ 9 og 12 at dersom innehaver ikke har søkt om økt tillatelseskapasitet, men kun ønsker å få fastsatt tillatelseskapasitet som unntas fra nedjustering, gjøres følgende:

$$(4) \text{ FastsettelseUnntak}_{\text{lokalitet}} = (\text{Årlig tilvekst}_{\text{lokalitet}} / \text{Kapasitetsutnyttelse})$$

Når tilbudet/unntaket som utgår fra lokaliteten er beregnet etter formel (3 eller 4), avrundes dette til nærmeste hele tonn og fordeles deretter på det nødvendige antall tillatelser som alle må være benyttet på den aktuelle lokaliteten i perioden som kvalifiserer etter Mattilsynets vedtak.

Vanligvis vil en av tillatelsene da få et mindre tilbud enn de andre som får «hele» tilbud. Alle tilbud skal uttrykkes i hele tonn for hver tillatelse. Hvilke tillatelser som får tilbud eller delvis tilbud avgjøres av fylkeskommunen.

Avhengig av hvor tillatelsen er hjemmehørende så kan hver tillatelse gis et maksimalt tilbud slik (forutsatt 1 pst. kapasitetsøkning for tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1-2, 6-9 og 11-13 er benyttet):

¹ HOG: Head On Gutted (fisk som er sløyd, men ikke hodekappet). Normalutnyttelsen på 1100 tonn HOG har Kontali Analyse AS: The Salmon Farming Industry in Norway 2016 s. 4 som kilde.

² Faktor hentet fra «Tabell over offisielle norske omregningsfaktorer for fisk»:

<https://www.fiskeridir.no/content/download/8447/103085/version/12/file/Tabell%20over%20offisielle%20norske%20omregningsfaktorer%20for%20fisk.pdf>

For produksjonsområde nr.			
1, 2	6, 7, 8, 9	11, 12, 13	3, 4, 5, 10
5 pst.	5 pst.	5 pst.	6 pst.

Kontrollér at det samlede tilbudet gitt for tillatelser hjemmehørende i produksjonsområdene 1-2, 6-9 og 11-13 i sum (etter kap. 2 og 3) ikke overstiger 6 pst. avrundet til nærmeste hele tonn.

For tillatelser hjemmehørende i produksjonsområde 1-2, 6-9 og 11-13 hvor søker velger *ikke* å benytte seg av muligheten til 1 pst kapasitetsøkning, kan det likevel gis tilbud om inntil 6 pst per tillatelse. Vi gjør oppmerksom på at en slik fremgangsmåte vil, avhengig av den enkelte aktørs produksjon, i noen tilfeller kunne gi et lavere samlet tilbud om økt kapasitet.

Dersom søker har hatt drift på flere lokaliteter hvor tillatelsene skal ha tilbud etter § 17, så skal tilbudene dette gir inngå i det samlede tilbudet til søkeren. Vær oppmerksom på at tillatelsen ofte inngår i et biomassetak (jf. akvakulturdriftsforskriften §§ 47 annet ledd, 48, 48a og 48b) og kan i visse tilfeller bli benyttet på flere lokaliteter hvor tillatelsene skal ha tilbud etter kap. 3.